

at Møllerne ville blive bedre farne end under de nuværende Forhold og under den nuværende Usikkerhed. Det høitagtede Thing vil vistnok erkjende, at under disse Forhold kan der, ihvor indtrængende den ærede Taler's Foredrag end var, ikke være Anledning for mig til at opholde Thinget med vidtløftige Bemærkninger om Rigtigheden af de Grunde, han anførte mod Loven. Der er kun eet Punkt i Sagen, som paa en vis Maade er Kernen i det Hele, som jeg vil berøre med et Par Ord. Den ærede Taler gik ud fra, at der burde tilveiebringes en Forbedring, det var vigtigt, ja nødvendigt, troer jeg han sagde, at der blev tilveiebragt en Forbedring af Møllebruget; men det skulde ikke skee ved at indrømme Frihed i Næringsbruget eller med andre Ord, ved den Concurrence, som i Almindelighed bringer Næringsveiene frem; men det skulde skee derved, at man paa een eller anden Maade bevirkede, at de nuværende Møllere udvidede og forbedrede deres Møllebrug. Ja, naar den ærede Taler vilde paavise, hvad det skulde være for en Maade, hvorpaa denne Forbedring skulde tilveiebringes, vilde jeg give ham Ret; den Maade, hvorpaa man opnaaer Næringsbrugs Forbedring, mener imidlertid jeg — og det troer jeg er temmelig almindelig anerkjendt, — er den indbyrdes Stræben, hvorved den Ene søger at gjøre det bedre, end den Anden, og der finder Sted ved Concurrencen, men som efter de almindelige menneskelige Forhold ikke finder Sted, hvor enhver Næringsbruger har et affluttet District, der giver ham et taaleligt Underhold, naar han driver sit Mølleværk nogenlunde forsvarligt, — naar han ikke gjør det aldeles slet. Det er denne Midelmaadighedstilstand, som ved den nuværende Lovgivningstilstand vedligeholdes for Møllerne og som, saavidt jeg skjønner, ikke kan afhjælpes uden ved en fri Concurrence. Det er dette, der forekommer mig at være Kernen i Sagen.

David: Jeg skal ikke opholde mig ved det Foredrag, som det ærede Medlem fra Skan-

derborg Amt (Hjerrild) har holdt, uagtet det kunde være megen Opfordring til noget nærmere at gaae ind paa de Bemærkninger, han gjorde, i Særdeleshed fra det Standpunkt, at Eiendomsikkerheden skulde raade til at være imod Løsningen af de Baand, der paahvile Industrien — jeg skal saameget mindre gjøre det, som det er mig vanskeligt, at udfinde noget andet practisk Resultat af hans Bemærkninger, end at han maa holde mere af Møllerne end af Bagerne; thi det forekommer mig, at han Intet vilde have imod, at Møllerne fik Lov til at anlægge Bagerier, men at han vilde have forfærdeligt imod, at Bagerne skulde faae Lov til tillige at male deres Meel (Hør!). Hvorfor jeg har begjæret Ordet, var heller ikke for at gjøre denne Bemærkning i Anledning af nævnte ærede Taler's Foredrag. Jeg forlangte det derimod tidligere, fordi jeg vilde have henvendt et Spørgsmaal til den høitærede Indenrigsminister, der forekom mig at være af Bigtighed med Hensyn til Bedømmelsen af denne Lov; men af det Foredrag, som Ministeren først holdt, forekommer det mig, at der allerede kan udledes en Besvarelse af dette Spørgsmaal. Jeg vilde nemlig have spurgt den ærede Minister, hvortledes han forstaaer det Indhold, som er givet § 8, at der skal forholdes efter de hidtil gjældende Regler med Hensyn til Tilslæbelse til nye Møllers Anlæg i den Mellemtid, som er indrømmet inden Mølleneringens totale Frigivelse, forsaavidt disse ikke ved denne Lov ere forandrede, om han efter den Maade, hvorpaa han opfatter Loven, derved anseer Indenrigsministeriet for mere bundet, end det hidtil har været Tilfældet med Hensyn til Møllebevillingers Meddelelse til Personer, der have en anden Næringsdrift, til hvis Forbedring eller Udvidelse det dog kunde være af største Bigtighed, at de selv have Privilegium paa at kunne formale de Producter, som de bruge, navnlig til Brændeviinsbrændere, Bägere, Ølbryggere o. s. v.